

Miasto Toruń

Raport z konsultacji społecznych projektu „Programu usuwania azbestu z terenu miasta Torunia”

Urząd Miasta Torunia
Wydział Komunikacji Społecznej i Informacji

Sierpień 2014 r.

SPIS TREŚCI

I Przedmiot konsultacji.....	3
II Przebieg konsultacji.....	6
III Zestawienie uwag uczestników konsultacji społecznych	7
IV Podsumowanie	9
V Załączniki	10

I Przedmiot konsultacji

Od kilkunastu lat w Polsce są prowadzone działania zmierzające do usunięcia wyrobów zawierających azbest, czyli substancji stwarzającej zagrożenie dla zdrowia ludzi i stanu środowiska. Gmina Miasta Torunia również podejmuje kroki zmierzające do likwidacji azbestu. Kolejnym z nich jest przygotowanie „Programu usuwania azbestu z terenu miasta Torunia”. Projekt ww. dokumentu był przedmiotem konsultacji społecznych przeprowadzonych od 14 lipca do 4 sierpnia 2014 r.

Konsultacje przeprowadził Wydział Komunikacji Społecznej i Informacji, we współpracy z Wydziałem Środowiska i Zieleni, który jest odpowiedzialny za przygotowanie „Programu usuwania azbestu z terenu miasta Torunia”.

Azbest jest substancją rakotwórczą dla człowieka oraz jednym z najgroźniejszych zanieczyszczeń środowiska. Do najważniejszych wyrobów azbestowych należą:

1. wyroby azbestowo-cementowe (zawartość azbestu: 10-35%),
2. wyroby izolacyjne (zawartość azbestu: 75-100%),
3. wyroby uszczelniające (zawartość azbestu: 4,5-85%),
4. wyroby cierne (zawartość azbestu: 15-75%).

Niewidoczne gołym okiem włókienka azbestu wdychane z powietrzem do płuc, ujawniają swoje szkodliwe działanie po wielu latach w postaci chorób układu oddechowego oraz nowotworów złośliwych. Włókna azbestu uwalniają się z wyrobów do powietrza w wyniku:

- korozji płyt azbestowo – cementowych, która wzrasta wraz z upływem lat ich użytkowania,
- uszkodzeń mechanicznych, złamań, pęknięć, zrzucania z dachów podczas rozbiórek.

Produkcja, stosowanie oraz obrót azbestem i wyrobami zawierającym azbest są w Polsce zabronione od 1997 r. Ostatecznym terminem oczyszczenia miasta z azbestu jest rok 2032, co wynika z „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”. Dokument ten określa zakres gminnego programu, w którym muszą być zawarte prawne aspekty

postępowania z wyrobami budowlanymi i odpadami zawierającymi azbest, omówienie właściwości azbestu i zastosowania wyrobów budowlanych zawierających azbest, a także zagrożenia wynikające z obecności azbestu w środowisku.

W Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-32 władze samorządowe zostały zobligowane do:

- nadzoru nad pracami związanymi z usuwaniem azbestu zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami,
- do kontroli prawidłowości wykorzystania przyznanych na ten cel środków finansowych,
- systematycznego informowania społeczeństwa o szkodliwości azbestu dla zdrowia ludzi i środowiska.

Podstawowym celem „Programu usuwania azbestu dla Miasta Torunia” jest całkowite usunięcie azbestu i wyrobów go zawierających do 31 grudnia 2032 r., minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terenie miasta oraz likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko. Ponadto powstanie takiego dokumentu jest niezbędne dla Gminy Miasta Toruń w przypadku ubiegania się o fundusze na wyżej podany cel ze źródeł zewnętrznych.

W latach 2004-2009 usuwanie azbestu z terenu miasta było dofinansowane z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska. Od 2011 roku prace związane z usuwaniem azbestu finansowane są z budżetu Gminy Miasta Torunia na podstawie uchwały Rady Miasta Torunia nr 77/11 z dnia 7 kwietnia 2011 r., w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej na terenie Gminy Miasta Toruń. Po uchwaleniu „Programu usuwania azbestu” dofinansowanie prac związanych z usunięciem azbestu będzie możliwe z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu lub po uzyskaniu przez osoby zainteresowane kredytu, na warunkach preferencyjnych, w Banku Ochrony Środowiska.

Aktualny stan usuwania azbestu w Toruniu

Likwidacja azbestu w Toruniu jest obecnie finansowana ze środków własnych miasta. W związku z brakiem uchwalonego Programu w tym zakresie, jednostki odpowiedzialne nie mogą ubiegać się o dotację.

Miasto posiada inwentaryzację wyrobów zawierających azbest pozostających w użytkowaniu. Zawarte w Inwentaryzacji dane są zgodne z zaleceniami Ministerstwa Gospodarki, czyli posiadają warstwy obrysów wszystkich obiektów zawierających azbest z przypisanymi atrybutami.

Obecnie na terenie Miasta Toruń pozostało do usunięcia:

- 1 322 426 m² płyt azbestowo-cementowych,
- 2 800 m rur azbestowo-cementowych,
- izolacje i sznury.

W latach 2002 r. do 2014 r. ze środków przeznaczonych na usunięcie azbestu skorzystało 115 podmiotów. Na terenie miasta pozostaje 409 gospodarstw domowych, które posiadają wyroby zawierające azbest. We wspomnianym okresie z terenu miasta usunięto w sumie 181 700 kg wyrobów zawierających azbest. Wszystkie wielkości są systematycznie monitorowane i aktualizowane.

II Przebieg konsultacji

W ramach konsultacji zaplanowano następujące działania:

- 1) **dyżur konsultacyjny** – odbył się 28 lipca 2014 w Punkcie Informacji Urzędu Miasta (ul. Wały gen. Sikorskiego 8).

W trakcie dyżuru osoby zainteresowane mogły zgłosić swoje uwagi do Programu pracownikom Wydziału Środowiska i Zieleni. Na dyżur nie wpłynęła żadna opinia.

- 2) **konsultacje internetowe** – trwały od 14 lipca do 4 sierpnia 2014 r. Na stronie www.konsultacje.torun.pl zamieszczono projekt „Programu usuwania azbestu dla Miasta Torunia” (załącznik nr 1) oraz streszczenie głównych założeń Programu (załącznik nr 2), w celu ułatwienia zapoznania się z ww. dokumentem. Uwagi można było również zgłaszać na adres konsultacje@um.torun.pl poprzez wysłanie maila lub poprzez formularz zgłaszania uwag (załącznik nr 3).

Akcja informacyjno-promocyjna

Konsultacjom społecznym towarzyszyła akcja informacyjna skierowana do mieszkańców, w której zastosowano następujące narzędzia komunikacyjne:

- serwisy internetowe Urzędu Miasta Torunia,
- serwis społecznościowy Facebook,
- mailing do organizacji pozarządowych.

III Zestawienie uwag uczestników konsultacji społecznych

Zainteresowanie tematem likwidacji azbestu z przestrzeni Torunia i udziałem w konsultacjach wyraziło Stowarzyszenie Stawki. Organizacja dostrzega ten problem jako znaczący w naszym mieście. W opinii stowarzyszenia wiele budynków na Stawkach – dzielnicy, która jest głównym obszarem działania organizacji, jak i w całym mieście – nadal jest pokrytych eternitem. Jest to materiał zawierający rakotwórczy azbest, który stanowi zagrożenie dla zdrowia mieszkańców. Stowarzyszenie zwróciło się o informację na temat zasięgu występowania azbestu w dzielnicy oraz planów związanych z jego usuwaniem. Według posiadanych informacji na Stawkach znajdują się 72 tony wyrobów zawierających azbest. Zainteresowanie Stowarzyszenia Stawki przedmiotem konsultacji potwierdza, że zagadnienie to jest niezwykle istotne dla lokalnej społeczności, i że wprowadzenie kolejnych systemowych rozwiązań problemu usuwania wyrobów azbestowych – ujętych w projekcie „Programu usuwania azbestu” jest niezwykle istotne.

W czasie konsultacji, Wydział Środowiska i Zieleni zwrócił się do Wydziału Budownictwa i Architektury z prośbą o informowanie mieszkańców Torunia o możliwości uzyskania dofinansowania prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Prace tego typu dotyczą wymiany lub remontu pokrycia dachowego. Mieszkańcy, którzy mają zamiar przystąpić do takich robót muszą o tym poinformować Wydział Budownictwa i Architektury. W związku z tym, działanie to sprzyja upowszechnieniu się informacji o możliwości dofinansowania wśród grupy potencjalnych beneficjentów.

Ponadto Wydział Środowiska i Zieleni wziął udział w monitoringu gminnych programów usuwania azbestu. Ww. monitoring jest realizowany przez Federację Zielonych GAJA od 3 lat przy pomocy wniosku o udostępnienie informacji publicznej. Monitoring jest

elementem ogólnopolskiego projektu „Kampania antyazbestowa”, w ramach którego są prowadzone działania informacyjno-edukacyjne na rzecz usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest. Celem kampanii jest również wspieranie gmin w realizacji rządowego Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu¹. Proces usuwania i utylizacji wyrobów azbestowych powinien zakończyć się do 2032 r. Intencją kampanii Federacji jest przyspieszenie działań, aby realizacja tego terminu była bardziej realna.

W wypełnionej ankiecie, Wydział Środowiska i Zieleni poinformował, że miasto Toruń nie ma jeszcze programu usuwania azbestu, ale są właśnie prowadzone konsultacje społeczne poświęcone temu tematowi. Zawarto aktualne dane dotyczące wielkości zlikwidowanych i pozostałych wyrobów zawierających azbest. Badanie dotyczyło m.in. źródeł finansowania przedmiotowych działań. Póki co miasto nie ubiegało się o dotację na usuwanie azbestu, ponieważ finansuje takie prace ze środków własnych. W projekcie Programu znalazły się zapisy dot. pozyskiwania środków ze źródeł zewnętrznych. Jako czynnik, który usprawniłby realizację programu likwidacji azbestu, wskazano dofinansowanie kosztów zmiany pokrycia obiektów w miejsce usuniętego azbestu. Obecnie można się ubiegać o dofinansowanie jedynie usunięcia azbestu.

Udział w takim badaniu jest kolejnym elementem spójnej polityki miasta, zmierzającej do stworzenia skutecznego mechanizmu likwidacji azbestu, ujętego w ramy „Programu usuwania azbestu z terenu miasta Torunia”.

¹ <http://bezazbestu.com.pl/> (dostęp: 6 sierpnia 2014)
<http://gajonet.pl/projekty/kampania-antyazbestowa/> (dostęp: 6 sierpnia 2014)

IV Podsumowanie

Od 14 lipca do 4 sierpnia trwały konsultacje społeczne, których przedmiotem był projekt „Programu usuwania azbestu z terenu miasta Torunia”. Odbył się dyżur konsultacyjny oraz konsultacje internetowe, w ramach których wpłynęła jedna opinia. Dodatkowo odpowiednie wydziały Urzędu Miasta Torunia podejmują działania, których celem jest zwiększenie świadomości o zagrożeniu, jakie stanowią wyroby azbestowe, oraz możliwościach likwidacji i utylizacji tych wyrobów.

Celem programu jest wyeliminowanie zagrożenia dla zdrowia mieszkańców poprzez sukcesywne oczyszczanie terenu miasta z azbestu w sposób niezagrażający zdrowiu mieszkańców. W programie omówiono bezpieczne sposoby postępowania z azbestem oraz wskazano możliwości dofinansowania prac związanych z usuwaniem azbestu.

Uchwalenie ww. dokumentu umożliwi staranie się o dotacje na ten cel ze źródeł zewnętrznych. Ma to zachęcić również podmioty indywidualne do jak najszybszej likwidacji wyrobów zawierających azbest, a tym samym do usunięcia tej substancji z przestrzeni miasta.

V Załączniki

1. Uwaga zgłoszona przez Stowarzyszenie Stawki.
2. Pismo Wydziału Środowiska i Zieleni do Wydziału Budownictwa i Architektury z prośbą o przekazanie zainteresowanym mieszkańcom o możliwości dofinansowania prac związanych z usuwaniem pokryć dachowych zawierających azbest.
3. Formularz ankiety w ramach monitoringu gminnych Programów usuwania azbestu, realizowanego przez Federację Zielonych GAJA.